

Задужбинама исти статус као и црквама

Уставни суд крајем марта одлучује о реституцији, а стручњаци упозоравају да враћање имовине мора да буде једнако за све

Уставни суд би до краја марта требало да разматра захтев за оцену уставности Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, саопштио је јуче Уставни суд.

Та вест уклапа се у агенду владе, будући да је у Акционом плану за брже стицање статуса кандидата за чланство у ЕУ наведено да ће закон о реституцији бити усвојен до јуна 2011. године.

разматрање и усвајање у току 2011. године”, пише у одговору на питање бр. 135 из упитника о томе да ли постоје неизвесности у погледу враћања имовине и какви су планови за њихово решавање.

На питање да ли је могуће да се у тако кратком периоду састави и усвоји коначна верзија закона, професор Правног факултета Универзитета „Унион” Владимир Водинелић каже да је изводљиво. Он наглашава да Ми-

писано је враћање имовине у оригиналном облику или заменом за неку другу непокретност. Уколико то није могуће, предвиђено је новчано обештећење по тржишној вредности. Уколико Уставни суд овај закон оцени позитивно и у општем закону о реституцији ће морати да буде примењен исти модел. Ако Уставни суд пак каже да закон није у складу са Уставом, вероватно ће бити примењен модел финансијског обештећења. Али само у одређеном проценту процењене вредности одузете имовине, пошто према процени Министарства финансија само 10 одсто имовине може да се врати у натуралном облику. Због правичности сви остали би морали да буду обештећени по тржишној вредности, за шта држава нема пара.

На питање да ли у Закону о враћању имовине црквама и верским заједницама има нечега што би Уставном суду дало материјала да га негативно оцени, професор Водинелић каже да у самим члановима тог закона нема неуставних елемената. Али он сматра да се у тако скројеном закону црква нашла у повлашћеном положају. Свако другачије решење враћања имовине, које би било примењено на остале власнике – било би, према његовим речима, акт недопустиве дискриминације.

– Разлози који су при доношењу Закона о враћању имовине црквама наведени важе и за друге жртве одузимања имовине, као на пример задужбине. Као аргументи тада су наведени добра евиденција за цркве и верске заједнице, јер их је релативно мало. То тек важи за задужбине јер њих има око 90 и све су евидентиране у регистру Министарства културе. Али црква има политичку тежину и доведена је у бољу позицију – каже овај правни стручњак.

– Неуставност овог закона управо бих видео у заобилажењу једне врсте власника, односно задужбина. Оне су остале ускраћене за иста права. Недопустиво је црквама враћати под повољнијим условима јер су све жртве исте и сви су једнако трпели – сматра Водинелић.

М. Авакумовић

Фото Д. Јевремовић

Недопустива дискриминација задужбина

У одговорима на упитник, који су уручени Европској комисији 31. јануара, наводи се да су „у Министарству финансија у току активности на припреми нацрта закона о денационализацији, који ће на општи начин уредити питање права бивших власника имовине која је после Другог светског рата одузимана по разним основама”.

„Очекује се да влада достави предлог закона Народној скупштини на

нистарство финансија, које припрема овај закон, већ има неколико састављених верзија. Само се чека шта ће Уставни суд рећи будући да је подношење иницијативе за оцену уставности Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама (из 2006. године) условило који модел обештећења ће бити примењен при општој денационализацији.

Према Закону о враћању имовине црквама и верским заједницама, про-